

สรุปผลการประชุม

สรุปรายงานผลการประชุมเชิงสัมมนาทางวิชาการศูนย์อาเซียนศึกษา สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (ศอศ.สปท.) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เรื่อง “แนวทางการสร้างความร่วมมือในการพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เป็นรูปธรรมของอาเซียน” ในวันที่ ๑๖ ม.ค.๖๑ ณ ห้องเรียนบัณฑิตวิทยาลัย ๑ สปท. ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

มุมมองของภาครัฐมองว่า ทิศทางการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย มีความเปิดกว้างมากขึ้น เนื่องจากรัฐบาลปัจจุบันได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอุตสาหกรรมเพื่อใช้ในด้านการป้องกันประเทศ จึงได้มีการสนับสนุนและขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม โดยได้ยกเรื่องการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้เป็นวาระสำคัญของรัฐบาล และเป็นครั้งแรกที่ได้มีการบรรจุประเด็นนี้ไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

มุมมองของภาคเอกชนมองว่า ปัจจัยที่ส่งผลทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของภาคเอกชนคือ (๑) ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายภาครัฐจากการเปลี่ยนผู้บังคับบัญชา ระดับสูง (๒) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยยังไม่ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในเชิงพาณิชย์เท่าที่ควร และ (๓) กองทัพมีค่านิยมในการจัดซื้อหรือนำเข้ามากกว่าการผลิตใช้เอง ซึ่งหากจะทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยมีความก้าวหน้าเพิ่มมากขึ้น ภาครัฐจะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างกรอบความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชน และปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมในเชิงพาณิชย์มากขึ้น

มุมมองของภาคการศึกษามองว่า เทคโนโลยีที่ใช้สำหรับพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ มีหลายระดับ ซึ่งภาคการศึกษาในประเทศไทยยังไม่มีความพร้อมในการพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูงมากนัก เพราะเป็นเทคโนโลยีที่ลงทุนสูงและต้องใช้เวลาในการพัฒนา ดังนั้นความเป็นไปได้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภาคการศึกษาของไทย ควรเริ่มจากเทคโนโลยีระดับพื้นฐานก่อน ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ผลิตจากวัสดุอุปกรณ์และทรัพยากรตลอดจนแรงงานในท้องถิ่น มีการทดลองและปรับปรุงแก้ไขด้วยตนเอง และปรับให้เหมาะสมกับการใช้งานในพื้นที่ เช่น ในพื้นที่ภาคใต้ เป็นต้น

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนากรอบความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกลุ่มอาเซียน (ASEAN Defence Industry Collaboration: ADIC) ได้แก่ (๑) ลักษณะทางกายภาพ เนื่องจากแต่ละประเทศมีลักษณะทางกายภาพและมียุทธศาสตร์ความมั่นคงที่แตกต่างกัน ทำให้มีรายละเอียดความต้องการยุทธวิธีที่แตกต่าง (๒) เป้าประสงค์ในการวิจัยและพัฒนาที่แตกต่าง (๓) ความแตกต่างด้านนโยบายและการจัดสรรงบประมาณ (๔) ขีดความสามารถและความพร้อมในการลงทุนและการรองรับของภาคอุตสาหกรรม และความท้าทายในเรื่องของขีดความสามารถด้านทรัพยากรด้านบุคลากรและทักษะที่

แตกต่างกันไป และ (๕) นโยบายป้องกันประเทศของหลายชาติยังอยู่บนพื้นฐานความไม่ไว้วางใจต่อกัน ซึ่งเป็นผลพวงจากช่วงยุคสงครามเย็นที่ผ่านมา รวมทั้งแนวคิดชาตินิยม

สำหรับความคืบหน้าการดำเนินการในกรอบความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกลุ่มอาเซียน (ADIC) ในปัจจุบัน มีความคืบหน้าไปมากโดยเฉพาะในปี ๒๕๖๐ ที่มีการกำหนดกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจนมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามในอนาคต อาเซียนควรวิจัยและพัฒนาในประเด็นที่ประเทศสมาชิกให้ความสนใจร่วมกัน เช่น อุตสาหกรรมอากาศยาน และอุตสาหกรรมทางทะเล และความร่วมมือต่างๆ ควรเป็นในลักษณะโครงการร่วม ทั้งฐานการผลิตของภาครัฐและภาคเอกชน

กภศ.ศศย.สปท.